

I. Druhá část zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, zabývající se právní úpravou Rady pro rozhlasové a televizní vysílání

A) Základní rozbor

II. Problematika zveřejňování informací Radou pro rozhlasové a televizní vysílání

III. Právní statut Rady pro rozhlasové a televizní vysílání a jejího člena

A) Obecně k právnímu statutu Rady a člena Rady

B) Nezávislost člena Rady a problematika kandidatury člena Rady ve volbách

C) Materiální zabezpečení činnosti člena Rady

IV. Jednání jménem Rady pro rozhlasové a televizní vysílání navenek

V. Úřad Rady pro rozhlasové a televizní vysílání

I. Druhá část zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, zabývající se právním postavením a právní úpravou Rady pro rozhlasové a televizní vysílání

A) Základní rozbor

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále též jen „Rada“) je zřízena zákonem č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů (dále též jen „Zákon“ nebo „zákon o vysílání“). Zákon byl přijat na základě poslanecké zákonodárné iniciativy a některá v něm obsažená legislativní řešení nejsou ideální. Některé otázky týkající se postavení Rady Zákon neřeší, jindy je řeší problematicky či víceznačně a také jeho usazení v summě právního řádu ČR je nanejvýš problematické. Zákon není plně kompatibilní např. se zákonem č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích, či se zákonem č. 235/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců. Některé z těchto problémů se snaží v mezích zákona řešit alespoň Jednací řád Rady a její Statut, jiné budou alespoň zmíněny v tomto rozboru, případně budou níže naznačeny i některé návrhy směřující k jejich řešení.

Obecné požadavky na mediální regulační orgán pohledem standardů Rady Evropy stanoví Doporučení č. 1147 (1991) Parlamentního shromáždění Rady Evropy, o parlamentní odpovědnosti za demokratickou reformu vysílání (dále jen Doporučení 1147 (1991)) a Doporučení Výboru ministrů Rady Evropy REC 2000 (23), o nezávislosti a funkcích regulačních orgánů pro vysílací sektor (dále jen Doporučení 2000 (23))¹.

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání je mediální regulační orgán, jenž by měl být v souladu s Doporučením 1147 (1991) nezávislý na provozovateli vysílání a nezávislý na vládě a v němž by měly být zastoupeny relevantní regionální, politické, sociální a kulturní proudy; tento mediální regulační orgán by měl být sám odpovědný (ovšem nepřímo) parlamentu. Mediální

¹ Viz příloha – pouze ve francouzské verzi.

regulační orgán by měl plnit čtyři základní úkoly:

- spravovat kmitočtové spektrum (přidělovat frekvence soukromým provozovatelům)
- kontrolovat a sankcionovat plnění právních povinností provozovateli (vysílateli)
- hrát roli mediátora mezi posluchači či diváky na straně jedné a provozovateli na straně druhé a dále mezi provozovateli a státními orgány (a to i v oblasti odpovědnosti za stav vysílacího sektoru a jeho rozvoj a za kvalitu a rozmanitost programů)
- kontrolovat zachování soutěže a antimonopolních opatření s cílem, aby žádný provozovatel či skupina nezískali takový vliv, aby to ohrozilo svobodný přístup občanů k informacím a jejich nezadatelné právo zakotvené v článku 17 Listiny základních práv a svobod.

II. Problematika zveřejňování a poskytování informací Radou pro rozhlasové a televizní vysílání

Do Jednacího řádu Rady navrhujeme zařadit následující znění článku o zveřejňování informací:

„Zveřejňování informací

1. Rada zveřejňuje v souladu se svými zákonnými povinnostmi veškeré údaje podle § 5 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

2. Rada dále zveřejňuje zejména ty údaje, jež je povinna zveřejňovat podle zákona o vysílání, zvláště svůj Jednací řád, usnesení Rady, výroční zprávu Rady, zápisy ze zasedání Rady, koncepční dokumenty, přehled žádostí o licenci a registraci a přehled udělených licencí, včetně licencí vydaných před účinností tohoto Jednacího řádu, a jejich změn, přehled registrací a jejich změn, přehledy využívání kmitočtů kmitočtového spektra určeného pro

rozhlasové a televizní vysílání a případně další informace. Usnesení Rady jsou zveřejňována po nabytí právní moci, a to včetně rozdílných stanovisek členů Rady a dále včetně odůvodnění, popřípadě alespoň nosných důvodů rozhodnutí. Rada zveřejňuje také žaloby proti svým rozhodnutím a rozhodnutí soudu o těchto žalobách, a to tak, aby nebyly ohroženy osobní údaje fyzických osob.

3. Úřad Rady zveřejňuje seznam událostí značného společenského významu stanovený ministrem kultury České republiky, seznam událostí značného společenského významu členských zemí Evropské unie zveřejněný v Úředním věstníku Evropské unie a seznam událostí značného společenského významu členských zemí Rady Evropy zveřejněný orgánem Rady Evropy.

4. Zveřejňování informací podle předchozích odstavců zabezpečuje v souladu s pokyny předsedy Rady Úřad Rady, a to jednak způsobem umožňujícím dálkový přístup, v případě informací podle odstavce 1 také v hmotné podobě na úřední desce Rady. Informace se zveřejní v takové podobě, aby nebyly porušeny zvláštní právní předpisy bránící zveřejnění některých druhů skutečností. Soulad s těmito právními předpisy se zabezpečí zásadně tak, že údaj, který zveřejněn být nemá (např. rodné číslo fyzické osoby, utajovaná skutečnost podle zákona o ochraně utajovaných skutečností, či obchodní tajemství), bude ze zveřejňovaného dokumentu vyškrtnut a dokument bude zveřejněn bez něj.

5. Kromě informací zveřejňovaných Radou podle předchozích odstavců, poskytuje Rada informace o své činnosti také na žádost v rozsahu upraveném zákonem o svobodném přístupu k informacím, způsobem v tomto zákoně určeným.“

Vzhledem k tomu, že článek 9 Jednacího řádu je jedním z nejsložitějších v Jednacím řádu obsažených a zejména jedním z nejtěsněji provázaných na zákonnou úpravu, rozhodli jsme se věnovat mu maximum prostoru, tak aby jeho aplikace Radou i Úřadem Rady byla v souladu s těmito závaznými

právními předpisy. V níže uvedeném rozboru bylo vycházeno jednak z textu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, jednak z judikatury správních soudů a konečně z naší vlastní publikační činnosti (P. Molek: *Role soudů v ochraně svobodného přístupu k informacím* in Hloušek, V., Šimíček, V. (eds.): *Dělbá soudní moci v České republice*, Mezinárodní politologický ústav MU v Brně, Brno 2004, str. 219 – 237), stejně jako z nových publikací knižních (F. Korbel a kol.: *Právo na informace*, Linde, Praha 2004) a časopiseckých (Horník, J.: *K některým úskalím svobodného přístupu k informacím*, Právní rozhledy č. 10/2004; či níže zmíněné příspěvky Michala Bartoně).

Rada je povinna zveřejňovat některé informace podle dvou předpisů: podle zákona o vysílání a podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Právě skutečnost, že Rada podléhá v této otázce těmito dvěma předpisy zároveň (odkazy na jednotlivé části těchto předpisů budou provedeny níže vždy ve vztahu k jednotlivým bodům článku 9 Jednacího řádu), přičemž zákon o svobodném přístupu k informacím sám o sobě zakotvuje dva rozlišné režimy přístupu k informacím (obligatorní zveřejňování z úřední povinnosti a poskytování na žádost); danou problematiku dosti komplikuje, což jsme se pokusili odrazit v našem návrhu znění předmětného článku Jednacího řádu.

Je tedy třeba odlišovat tři způsoby poskytování informací o činnosti Rady, k nimž je Rada povinna:

- a) zveřejnění z vlastní iniciativy podle § 5 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím;
- b) zveřejnění z vlastní iniciativy podle § 5 písm. e), n) a o), § 8 odst. 4 a § 33 Zákona (tyto dva první způsoby se do značné míry překrývají);
- c) poskytnutí na žádost podle § 13 a následující zákona o svobodném přístupu k informacím (v detailu viz níže).

O podřazení Rady oběma výše zmíněným předpisům přitom není sporu. Zákon o vysílání ji zřizuje a reglementuje valnou část její činnosti, včetně zveřejňování některých informací. Zákon o svobodném přístupu

k informacím se pak na Radu vztahuje z toho titulu, že Rada je nesporně takzvaným povinným subjektem ve smyslu § 2 tohoto zákona, který stanoví: „*Povinnost poskytovat informace: (1) Povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány a orgány územní samosprávy a veřejné instituce hospodařící s veřejnými prostředky.*

(2) Povinnými subjekty jsou dále ty subjekty, kterým zákon svěřil rozhodování o právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech fyzických nebo právnických osob v oblasti veřejné správy, a to pouze v rozsahu této jejich rozhodovací činnosti.“

Vzhledem k tomu, že Rada je nesporně veřejnou institucí hospodařící s veřejnými prostředky, majíc vyhrazenou samostatnou kapitolu státního rozpočtu, dopadá na ni nesporně odstavec 1 tohoto ustanovení, což zakotvuje její povinnost k obecnému zveřejňování informací (na rozdíl od zveřejňování pouze některých informací u subjektů spadajících pod vymezení v odst. 2).

Otázkou toho, které subjekty a v jakém rozsahu, jsou povinnými subjekty podle § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, se ostatně dostatečně zabýval nedlouho po přijetí tohoto zákona také Ústavní soud ČR (který tak reagoval na skutečnost, že právo na svobodný přístup k informacím není zakotveno pouze na úrovni „prostého zákona“, ale také v podobě základního lidského práva obsaženého v čl. 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod²). Touto problematikou se tak zabývaly dva nálezy Ústavního soudu, týkající se pasivní legitimace při žádostech o poskytování informací, tedy otázky subjektů povinných ve smyslu tohoto zákona. V prvním z nich, nálezu III. ÚS 671/02, bylo vyřčeno že pod rozsah pojmu „*instituce hospodařící s veřejnými prostředky*“ podle § 2 odst. 1 zákona je třeba podřadit také Všeobecnou zdravotní pojišťovnu, jejíž odmítnutí poskytnout informace bylo napadeno žalobou odmítnutou usnesením Městského soudu v Praze napadeným posuzovanou ústavní stížností. Bylo

² „Státní orgány a orgány územní samosprávy jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení stanoví zákon.“

zde použito zejména objektivního historického výkladu, když Ústavní soud dovodil, že v novele zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi, zákonem č. 39/2001 Sb., jenž doplnil také zák. č. 106/1999 Sb., a to právě o spojení „*a veřejné instituce hospodařící s veřejnými prostředky*“, bylo zákonodárcem, zamýšleno dle důvodové zprávy podřadit pod rozsah tohoto ustanovení zákona o svobodném přístupu k informacím také Český rozhlas a Českou televizi, neboť předmětné spojení bylo do § 2 odst. 1 zákona včleněno právě novelou měnící primárně mediální zákony. Jsou-li pak mlčky včleněny pod rozsah zákona tyto dva mediální subjekty, je třeba pod něj včlenit také další subjekty, které sice nejsou v zákoně výslovně uvedeny, ani nehospodaří přímo se státním rozpočtem, ovšem prostředky, s nimiž hospodaří, lze zcela obdobně označit „veřejnými“; neboť chtěl-li by zákonodárce včlenit pouze tyto dva subjekty, učinil by to výslovně, nestalo-li se tak, je třeba respektovat znění této novely v celém jejím rozsahu. Pod takto rozsahově určenou hypotézu nově odkrytou Ústavním soudem v úmyslu zákonodárce pak spadá i Všeobecná zdravotní pojišťovna, což je dokázáno i dalším rozborem pojmu „*hospodaření s veřejnými financemi*“.

I druhý z těchto nálezů, tedy náleze III. ÚS 686/02, se zabýval otázkou povinných subjektů. V tomto nálezu Ústavní soud vyhověl ústavní stížnosti napadající usnesení Městského soudu v Praze, když podřadil pod rozsah § 2 zákona o svobodném přístupu k informacím také Fond národního majetku, který sám sebe mylně nepovažoval za povinný subjekt podle zákona a žádosti o informace konkludentně zamítal.

I pohledem těchto úvah lze uzavřít, že také Rada je rozhodně povinným subjektem ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím a její podřízenost oběma zmíněným zákonům tudíž nebude již dále zpochybňována a bude brána za prokázanou.

Další aspekty poskytování informací pak považujeme za vhodné probrat bod po bodu v souladu s naším výše uvedeným návrhem znění článku 9 Jednacího řádu Rady:

- K bodu 1: V současném znění zakotvuje § 5 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. tuto povinnost: *„Každý povinný subjekt musí pro informování veřejnosti ve svém sídle a svých úřadovnách zveřejnit na místě, které je všeobecně přístupné, jakož i umožnit pořízení jejich kopie, tyto informace:*
 - a) *důvod a způsob založení povinného subjektu, včetně podmínek a principů, za kterých provozuje svoji činnost,*
 - b) *popis své organizační struktury, místo a způsob, jak získat příslušné informace, kde lze podat žádost či stížnost, předložit návrh, podnět či jiné dožádání anebo obdržet rozhodnutí,*
 - c) *místo, lhůtu a způsob, kde lze podat opravný prostředek proti rozhodnutí povinného subjektu, a to včetně výslovného uvedení požadavků, které jsou v této souvislosti kladeny na žadatele, jakož i popis postupů a pravidel, která je třeba dodržovat při těchto činnostech, a název příslušného formuláře a způsob a místo, kde lze takový formulář získat,*
 - d) *postup, který musí povinný subjekt dodržovat při vyřizování všech žádostí, návrhů i jiných dožádání občanů, a to včetně příslušných lhůt, které je třeba dodržovat,*
 - e) *přehled nejdůležitějších předpisů, podle nichž povinný subjekt zejména jedná a rozhoduje, které stanovují právo žádat informace a povinnost poskytovat informace a které upravují další práva občanů ve vztahu k povinnému subjektu, a to včetně informace, kde a kdy jsou tyto předpisy poskytnuty k nahlédnutí,*
 - f) *sazebník úhrad za poskytování informací,*
 - g) *výroční zprávu za předcházející kalendářní rok o své činnosti v oblasti poskytování informací (§ 18).“*

Tento výčet je samozřejmě natolik rozsáhlý, že jsme považovali z hlediska naší legislativní techniky za krajně nevhodné zařazovat celý jeho obsah přímo do Jednacího řádu a spokojili jsme se s odkazem na zákonnou úpravu. Z toho ovšem zároveň plyne nutnost průběžně sledovat, zda se obsah tohoto zákonného ustanovení v důsledku pozdějších novel nemění. Tato povinnost sledování pozdější právní úpravy pak leží v souladu s čl. 4 bodem 3 Jednacího řádu na Úřadu Rady.

- K bodu 2: V tomto bodě je pro větší přehlednost obsažena celá summa údajů, jež mají být zveřejňovány nad rámec výše ocitovaného § 5 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, v souladu s jednotlivými dílčími příkázáními rozptýlenými po celém zákoně o vysílání i celém zákoně o svobodném přístupu k informacím. Problematictější, než samotný výčet toho, co všechno má být zveřejňováno, je nicméně obecně způsob a proces tohoto zveřejňování.

Snad jedinou informací, jejíž zveřejňování by mohlo vyvolat jisté otazníky, neboť může poněkud dopadat do osobnostní sféry žalobců (tedy účastníků správních řízení prováděných Radou, typicky žadatelů o licence, kteří se rozhodnou podat proti rozhodnutí Rady správní žalobu – k tomuto procesu viz níže), jsou soudní rozhodnutí. Co se týče jejich zveřejňování, vzhledem k tomu, že omezení obsažené v § 11 odst. 4 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb. („*Povinné subjekty dále neposkytnou informace o ... b) rozhodovací činnosti soudů*“) umožňuje samo o sobě dvojí výklad (viz např. Korbel, F. a kol.: *Právo na informace*, Linde, Praha 2004), přičemž první z těchto výkladů (restriktivní) tvrdí, že žádný z povinných subjektů neposkytne žádné informace o čemkoliv, co začal projednávat soud³, zatímco druhý (vstřícný) tvrdí, že pouze nelze poskytovat informace, které se týkají přímo interních záležitostí soudního rozhodování (např. protokoly o hlasování senátu)⁴; a zejména vzhledem k tomu, že § 5 písm. o) zákona o vysílání má k tomuto dvojznačnému ustanovení nesporně povahu speciální normy⁵, soudíme, že zveřejňování soudních rozhodnutí Radou nic nebrání⁶.

³ Podle této logiky, s níž nesouhlasíme, by tak správní orgán, včetně Rady, mohl poskytovat informace o správních řízeních pouze do doby, než by byl výstup těchto řízení napaden před správním soudem; pak už by v průběhu řízení ani po něm nemohl poskytovat vůbec žádné informace, ani ty, které předtím poskytovat mohl.

⁴ Lze se samozřejmě pohybovat zejména někde mezi těmito dvěma krajními přístupy.

⁵ Speciální norma má přitom přednost vůči normě obecné na základě pravidla o přednostní aplikaci speciálních norem před normami obecnějšími. Dané ustanovení zákona o vysílání má proto aplikační přednost před zákonem o svobodném přístupu k informacím.

⁶ Podle našeho názoru by ostatně tyto rozsudky měli zveřejňovat nejen účastníci soudních sporů, včetně sporů ve správním soudnictví, kde jsou účastníky i správní orgány, včetně Rady, ale i soudy samotné. Blíže viz P. Molek: *Role soudů v ochraně svobodného přístupu k informacím*, kap. 5.

Formulace závěru poslední věty tohoto bodu pak spolu s formulací bodu 4 téhož článku vede k tomu, aby rozhodnutí týkající se právnických osob byla zveřejňována včetně všech údajů tyto právnické osoby specifikujících, zatímco údaje o fyzických osobách byly zveřejňovány pouze včetně jména (přímá anonymizace by již byla nadbytečná⁷), nicméně bez rodného čísla, pokud by bylo součástí rozhodnutí, tak aby nebyly narušeny zájmy chráněné zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

- K bodu 3: Ustanovení obsažené v bodě 3 reaguje na zákonnou úpravu obsaženou v § 33 zákona o vysílání⁸. Smyslem tohoto ustanovení je znemožnit provozovatelům televizního vysílání, aby získaných výhradních práv k přenosům některých zvlášť společensky významných událostí zneužívali způsobem zvyšujícím snad jejich zisk, ale znemožňujícím přístup podstatné části české veřejnosti k těmto

⁷ Taková praxe naprosté paušální anonymizace ostatně není obvyklá ani u zahraničních a mezinárodních soudů a je řešena v příspěvku citovaném v předchozí poznámce pod čarou.

⁸ „(1) Provozovatel televizního vysílání nesmí využívat výhradní práva k vysílání události značného společenského významu způsobem, který by podstatnou část veřejnosti v České republice zbavoval možnosti sledovat tuto událost v přímém přenosu nebo ze záznamu v celoplošném televizním vysílání v nezakódované podobě a bez zvláštního poplatku.

(2) Je-li táž událost značného společenského významu vzhledem ke své povaze vysílána zároveň v přímém přenosu i ze záznamu, musí být toto vysílání uskutečňováno tak, aby tvořilo účelné a přehledně uspořádaný celek. Událost značného společenského významu lze vysílat pouze ze záznamu jen tehdy, je-li v přímém přenosu vysílána jiná událost značného společenského významu, která se koná současně s událostí, jejíž vysílání ze záznamu proto musí být na nezbytnou dobu pozdrženo.

(3) Za událost značného společenského významu se považuje událost uvedená v Seznamu událostí značného společenského významu, který po projednání s Radou stanoví Ministerstvo kultury (dále jen "ministerstvo") vyhláškou.

(4) Za událost značného společenského významu se dále považuje událost, která byla za událost značného společenského významu prohlášena některým z členských států Evropských společenství a tato skutečnost byla oznámena v Úředním věstníku Evropských společenství. Provozovatel televizního vysílání nesmí využívat výhradní práva k vysílání události značného společenského významu oznámené v Úředním věstníku Evropských společenství způsobem, který by podstatnou část veřejnosti v členském státě Evropských společenství, jenž ji prohlásil za událost značného společenského významu, v rozporu s jeho právními předpisy zbavoval možnosti sledovat tuto událost v přímém přenosu nebo ze záznamu na volně dostupném televizním programu. Seznam událostí značného společenského významu oznámených v Úředním věstníku Evropských společenství je Rada povinna zpřístupnit způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(5) Za událost značného společenského významu se považuje rovněž událost, která byla za událost značného společenského významu prohlášena některým z členských států Rady Evropy a tato skutečnost byla podle mezinárodní smlouvy stanoveným způsobem zveřejněna příslušným orgánem Rady Evropy (dále jen "údálost zveřejněná orgánem Rady Evropy"). Provozovatel televizního vysílání nesmí využívat výhradní práva k vysílání události zveřejněné orgánem Rady Evropy způsobem, který by podstatnou část veřejnosti v členském státě Rady Evropy, jenž ji prohlásil za událost značného společenského významu, v rozporu s jeho právními předpisy zbavoval možnosti sledovat tuto událost v přímém přenosu nebo ze záznamu na volně dostupném televizním programu. Seznam událostí zveřejněných orgánem Rady Evropy je Rada povinna zpřístupnit způsobem umožňujícím dálkový přístup.“

informacím a přenosům. Vychází tak toto zákonné ustanovení z toho, že právo k přenášení a vysílání takovéto události s sebou nese pro společenský význam této události také veřejné zájmy a z nich plynoucí povinnosti na straně provozovatelů vysílání. Aby pak bylo provozovatelům vysílání dostatečně zřejmým, na které události se tyto jejich povinnosti váží, stanoví zákon jednak formou odkazu souhrn seznamů, kde jsou tyto události shrnuty (tedy dokumenty vydávané Ministerstvem kultury ve spolupráci s Radou, seznamy vydávané Evropskou unií a Radou Evropy na základě informací od jejich členských států) a dále stanoví povinnost Radě, aby tyto události sama v souhrnu oznamovala způsobem umožňujícím dálkový přístup.

- K bodu 4: Tento bod se zabývá jednak formou a způsobem uveřejňování informací a jednak omezeními při tomto poskytování. Co se týče zmíněných způsobů, ty respektují jednak zákonnou úpravu obsaženou v § 3 odst. 3 a § 5 odst. 2 a 3 zákona č. 106/1999 Sb., a také v § 5 písm. e), § 15 odst. 2, § 16 odst. 6 a § 33 odst. 4 zákona o vysílání). Volbou těchto způsobů zveřejňování přitom zákonodárce pamatoval jak na způsoby tradiční (úřední deska), tak na moderní způsoby progresivní (dálkový přístup). Přitom spojení „dálkový přístup“ je definováno v § odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím tak, že: *„možností dálkového přístupu...je přístup k informacím neomezeného okruhu žadatelů pomocí telekomunikačního zařízení (například prostřednictvím sítě Internet).“*

Co se týče omezení poskytování informací, tak hlavními omezujícími předpisy ve smyslu obecné omezující klauzule obsažené v tomto bodě (*„zvláštní právní předpisy bránící zveřejnění některých druhů skutečností“*) jsou zejména zákony, na něž přímo či nepřímo odkazují omezující ustanovení samotného zákona č. 106/1999 Sb. Konkrétně jde o tyto předpisy:

- zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, a to na základě odkazu obsaženého v § 2 odst. 3 z. č. 106/1999 Sb.⁹
- zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností, a to na základě odkazu obsaženého v § 7 z. č. 106/1999 Sb.¹⁰
- zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník ve svých §§ 17 – 20, a to na základě odkazu obsaženého v § 9 z. č. 106/1999 Sb.¹¹

Jde ovšem také o další omezení, která jsou skryta přímo v zákoně o svobodném přístupu k informacím, aniž by tento zákona odkazoval na další speciální předpis (popřípadě odkazuje na jejich širokou skupinu), jako tomu bylo u výše zmíněných tří případů. Zde se jedná jednak o ochranu důvěrnosti majetkových poměrů podle § 10 tohoto zákona¹² a jednak o celou skupinu omezení obsažených v § 11¹³, která ovšem pro Radu nebudou mít – snad s výjimkou § 11 odst. 1 písm. a) obsahujícího neposkytování navýsost interních údajů; a případně s výjimkou odst. 2 písm. c) chránícího v mediálních věcech často obsažené duševní vlastnictví zejména podle

⁹ „Zákon se nevztahuje na poskytování osobních údajů a informací podle zvláštního právního předpisu.“

¹⁰ „Je-li požadovaná informace v souladu s právními předpisy označena za utajovanou skutečnost, k níž žadatel nemá oprávněný přístup, povinný subjekt ji neposkytne.“

¹¹ „(1) Pokud je požadovaná informace označena za obchodní tajemství, povinný subjekt ji neposkytne.

(2) Při poskytování informace, která se týká používání prostředků státního rozpočtu, rozpočtu územního celku nebo fondu zřízeného zákonem anebo nakládání s majetkem těchto subjektů, se nepovažuje poskytnutí informace o rozsahu a příjemci těchto prostředků za porušení obchodního tajemství“

¹² „Informace o majetkových poměrech osoby, která není povinným subjektem, získané na základě zákonů o daních, poplatcích, penzijním nebo zdravotním pojištění anebo sociálním zabezpečení povinný subjekt podle tohoto zákona neposkytne“.

¹³ „(1) Povinný subjekt může omezit poskytnutí informace, pokud: a) se vztahuje výlučně k vnitřním pokynům a personálním předpisům povinného subjektu,

b) jde o novou informaci, která vznikla při přípravě rozhodnutí povinného subjektu, pokud zákon nestanoví jinak; to platí jen do doby, kdy se příprava ukončí rozhodnutím.

(2) Povinný subjekt informaci neposkytne, pokud: a) byla předána osobou, již takovouto povinnost zákon neukládá, pokud nesdělila, že s poskytnutím informace souhlasí,

b) ji zveřejňuje na základě zvláštního zákona a v předem stanovených pravidelných obdobích až do nejbližšího následujícího období,

c) by tím byla porušena ochrana duševního vlastnictví stanovená zvláštním předpisem.

(3) Při poskytování informací, které získal povinný subjekt od třetí osoby k plnění úkolů na základě zvláštního zákona, podle kterého by se na ně vztahovala povinnost mlčenlivosti anebo jiný postup chránící je před zveřejněním nebo zneužitím, avšak které lze poskytnout podle tohoto zákona, poskytne povinný subjekt jen ty informace, které přímo souvisejí s plněním jeho úkolu.

(4) Povinné subjekty dále neposkytnou informace o

a) probíhajícím trestním řízením,

b) rozhodovací činnosti soudů,

c) plnění úkolů zpravodajských služeb,

d) přípravě, průběhu a projednávání výsledků kontrol v orgánech Nejvyššího kontrolního úřadu,

e) činnosti příslušné organizační složky Ministerstva financí podle zvláštního právního předpisu“.

autorského zákona¹⁴ – vzhledem ke své povaze (informace o probíhajícím trestním řízení atp.) pravděpodobně žádný význam.

Tato obecná klauzule tudíž v sobě implicitně obsahuje zejména omezení daná právě v zákoně o ochraně osobních údajů, zákoně o ochraně utajovaných skutečností, a ochranu obchodního tajemství, nevylučuje ovšem ani možnost omezení obsažených v jiných zákonech, zejména budoucích. Vzhledem k povaze subjektů, jichž se Radou obvykle poskytované informace týkají (patrně minimum informací týkajících se nějak zvláště intimně fyzických osob), a vzhledem k tomu, že samotná skutečnost, zda je vydána licence, jako často problematizované téma při poskytování informací, není podle našeho názoru obchodním tajemstvím¹⁵, neobáváme se, že by v praxi docházelo k omezením těmito či jinými zákony často, takže taková obecná klauzule by měla být zcela dostačující.

V tomto tvaru má každopádně komentovaná věta vést k tomu, že pokud by byla součástí poskytovaného dokumentu informace, jež nemá být zveřejněna, bude tato část ze zveřejňovaného dokumentu vyškrtnuta (například rodné číslo fyzické osoby, či argumentace v odůvodnění rozhodnutí – typicky zamítavého - utajovanou skutečností (např. o napojení subjektu žádajícího o licenci na faktor ohrožující národní bezpečnost) nebo například špatnou hospodářskou situací subjektu žádajícího o poskytnutí licence).

¹⁴ Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon)

¹⁵ Také k tomuto tématu se vyjádřil Nejvyšší správní soud, a to v rozsudku ze dne 10. 10. 2003, sp. zn. 5 A 119/01 (publ. pod č. 74/2004 Sb. NSS), kde v situaci, kdy správní orgán odmítl vydat informaci o tom, komu poskytl jistá zvýhodnění (nevyžadoval jistou formu krytí dluhu od konkrétních vybraných obchodních společností) vyřkl, že ustanovení § 9 zákona o svobodném přístupu k informacím je nutno „*vykládat jako odraz obecného vyvažování právem chráněných zájmů, kdy na jedné straně pomyslných vah stojí zájem veřejnosti na kontrole veřejné správy a na straně druhé zájem soukromoprávních subjektů na uchování jejich obchodního tajemství. Je přitom třeba posoudit, který z těchto oprávněných zájmů v konkrétním případě převažuje. Zákonodárce poskytuje obecné vodítko, když v § 9 odst. 1 stanoví, že obecně převažuje zájem na ochraně obchodního tajemství, ovšem zároveň podle odst. 2 stejného ustanovení zájem na kontrole veřejné správy opětovně převáží, pokud se jedná o používání prostředků z veřejných rozpočtů.*“ NSS tak de facto navázal na tradice Ústavního soudu, když podpořil neformalistický přístup při posuzování oprávněnosti použití jednotlivých výjimek obsažených v §§ 7 – 11 zákona o svobodném přístupu k informacím, tedy přístup zamezující omezování svobodného přístupu k informacím pouze na základě prohlášení informace za chráněnou podle některého z tohoto ustanovení, aniž by toto prohlášení mělo oporu ve skutečné povaze informace, nebo pokud by zájem na zveřejnění informace výrazně převažoval deklarovaný zájem jejímu zveřejnění bránící.

Tato formulace má zejména zabránit praxi, jež je bohužel velmi častá na mnoha dalších správních úřadech, podle níž neposkytnutelnost jediného údaje obsaženého v poskytované informaci či dokumentu se stává záminkou k neposkytnutí tohoto dokumentu jako celku. K tomu se ostatně již vyjádřil závazně i Nejvyšší správní soud, který uvedl ve svém rozsudku ze dne 14. 1. 2004, čj. 7 A 3/2002-46: *„Při poskytování informací je dostatečnou ochranou osobních údajů v nich se vyskytujících (§ 2 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění zákona č. 101/2000 Sb.) jejich znečitelnění v autentickém textu. Nelze proto odmítnout poskytnutí celé uvedené části textu tyto údaje obsahující.“*

- K bodu 5: Proces obsažený v tomto bodě je v současnosti upraven v §§ 13 – 17 zákona o svobodném přístupu k informacím. Zde upravený proces poskytování informací na žádost stanoví, že kdokoliv může podat žádost o poskytnutí informace, která se podává ústně nebo písemně, a to i prostřednictvím telekomunikačního zařízení. Z tohoto podání musí být zřejmé, zda je určeno právě Radě, a dále zde musí být určeno, kdo jej činí. U podání prostřednictvím telekomunikačního zařízení musí být uvedena rovněž příslušná identifikace žadatele (například elektronická adresa). Neobsahuje-li žádost tyto údaje, není platným podáním a má být odložena. Okamžikem doručení Radě se má žádost za podanou a začíná řízení o jejím vyřízení. Po tomto doručení může Rada podle § 14 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím postupovat několika způsoby, v závislosti na obsahu žádosti:
 - a) v případě, že je žádost nesrozumitelná, není zřejmé, jaká informace je požadována, nebo je formulována příliš obecně, vyzve žadatele ve lhůtě do sedmi dnů od podání žádosti, aby žádost upřesnil, neupřesní-li žadatel žádost do 30 dnů, rozhodne o odmítnutí žádosti,

- b) v případě, že požadované informace se nevztahují působnosti Rady, žádost odloží a tuto odůvodněnou skutečnost sdělí do tří dnů žadateli,
- c) poskytne požadovanou informaci ve lhůtě nejpozději do 15 dnů (tuto lhůtu lze ze závažných důvodů prodloužit, nejdéle však o deset dnů) od přijetí podání nebo od upřesnění žádosti podle písmene a), a to písemně, nahlédnutím do spisu, včetně možnosti pořídit kopii, nebo na paměťových médiích. Pokud by bylo poskytnutí informace technicky a finančně náročné (typicky tisknutí většího množství stránek), může Rada podle § 17 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím žádat po žadateli o informaci finanční úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s vyhledáváním informací, pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Tato úhrada je příjmem Rady. Může také vydání informací podmínit zaplacením úhrady nebo zálohy¹⁶.
- d) odmítne tuto informaci poskytnout, o čemž je vydáno rozhodnutí podle § 15 zákona o svobodném přístupu k informacím a to i tehdy, pokud je žádost zamítána jen částečně (typicky tehdy, je-li požadováno více informací, ovšem poskytnout lze pouze některé z nich). Toto rozhodnutí musí obsahovat označení Rady jako povinného subjektu, číslo jednací a datum vydání rozhodnutí, označení příjemce rozhodnutí, výrok s uvedením právních předpisů, podle nichž bylo rozhodováno, odůvodnění každého omezení práva na informace, poučení o místu, době a formě podání opravného prostředku, tedy odvolání, vlastnoruční podpis pověřeného pracovníka Rady s uvedením jména, příjmení a funkce.
- e) odmítne tuto informaci poskytnout tím způsobem, že na podání nezareaguje nijak, nepošle tedy ve lhůtě k rozhodnutí žadateli přímo rozhodnutí o zamítnutí žádosti o informace. Tím

vznikne takzvané fiktivní zamítavé rozhodnutí podle § 15 odst. 4. Takové řešení vypadá zdánlivě velmi pohodlně, ovšem i proti němu je možno podat odvolání (viz níže) a následně správní žalobu, přičemž dosavadní judikatura zejména Nejvyššího správního soudu naznačuje, že takováto rozhodnutí budou správními soudy rušena vždy, a to pro nepřezkoumatelnost pro nesrozumitelnost, aniž by správní soudy v takovém případě meritorně přezkoumávaly, zda na straně Rady byl nebo nebyl důvod pro odmítnutí poskytnutí informací¹⁷.

¹⁶ Zásadně ovšem nemůže požadovat zaplacení zálohy pouze na to, aby zjistila, zda vůbec může předmětné informace vydat. Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2003, sp. zn. 5 A 119/01 (publ. pod č. 74/2004 Sb. NSS).

¹⁷ V rozsudku ze dne 29. 7. 2003, sp. zn. 6 A 25/00, tak Nejvyšší správní soud vyhověl občanskému sdružení, které požadovalo po Ministerstvu průmyslu a obchodu kopii dokumentu kopie materiálu č. j. D5/2000 „Dopady vysílání Rádía Svobodná Evropa na zahraniční obchod České republiky s Iránem a Irákem – současný stav“, na kteroužto žádost nebylo zareagováno rozhodnutím, nýbrž jen přípisem, což vyvolalo dle § 15 odst. 4 zákona fikci zamítavého rozhodnutí, proti němuž byl občanským sdružením podán rozklad. I v něm nastoupila pouze fikce zamítavého rozhodnutí podle § 16 odst. 3 zákona. V rozsudku o žalobě proti tomuto fiktivnímu zamítavému rozhodnutí o odvolání NSS jako soud převzavší agendu Vrchního soudu vyhověl argumentaci žalujícího občanského sdružení napadající rozhodnutí ministra pro nepřezkoumatelnost, jež je dána tím, že fiktivní zamítavé rozhodnutí z definice sebe sama neobsahuje své odůvodnění a nelze bez dalšího dovodit, že důvody tohoto fiktivního zamítnutí byly obdobné, jako důvody zamítnutí orgánem prvního stupně. Soud zde nicméně, přestože sám tento fakt shrnul do myšlenky, že „rozhodnutí, jehož vydání je nastoleno právní fikcí, je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů,“ nenaznačil, jak řešit samotný fakt, že každé rozhodnutí, jež bude vydáno podle § 16 odst. 3 zákona, bude sice v souladu s tímto zákonem, ale přesto bude z definice nepřezkoumatelným a bude blokově rušeno správními soudy. Při zkoumání smyslu a účelu této na první pohled rozporné úpravy bylo možno tuto vnitřní nekoherenci práva vyřešit snad jen poukazem na vyfabulovaný úmysl zákonodárce, jímž bylo umožnit subjektům povinným podle § 2 zákona zamítat rozhodnutí o odvolání i jinak než přímo rozhodnutím, tedy například přípisem, který by sice neměl povahu rozhodnutí a nebránil by nastolení fikce zamítavého rozhodnutí, ale zároveň by nenechal odmítnutého žadatele na pochybách ohledně důvodů tohoto zamítnutí. Nebylo-li by tohoto rozsudku, klonili bychom se spíše k chápání § 16 odst. 4 zákona jako zvláštní normy (viz poznámka o specialitě norem výše) k § 76 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního a zůstává na zvážení (jež má vzhledem k existenci takto autoritativně posvěceného názoru již pouze teoretický význam), je-li přijatelnější koncepce hmotně právního ustanovení jako speciální normy k předpisu procesního práva, nebo koncepce předpokládající, že zákonodárce chtěl ušetřit povinným subjektům práci, byť je nakonec zbyl pouze povinností dát nezbytnému odůvodňujícímu přípisu jednacím číslo a zamítavý výrok sám.

Obdobný právní názor jako v rozsudku 6 A 25/00 byl respektován i v rozsudku ze dne 4. 7. 2003, sp. zn. 6 A 78/02, kde byl navíc připojen argument jakési procesní ekonomie říkající, že nutnost zrušení takového fiktivního zamítavého rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je dána i tím, že jinak by soud musel toto rozhodnutí přezkoumat na základě důvodů zamítnutí, jež by sám restauroval z prázdnoty, což by mohlo povinné subjekty inspirovat k až manifestační nečinnosti, spoléhající na to, že soud už nějaké důvody, pro něž by odvolání mohlo být zamítnuto, v rámci správního soudnictví vykonstruuje. Dále byla tato argumentace podpořena v rozsudku ze dne 28. 8. 2003, sp. zn. 7 A 114/02, kde bylo povinným Ministerstvo zahraničí, i v rozsudku ze dne 25. 9. 2003, sp. zn. 5 A 160/01, kde bylo navíc vyřčeno, že nelze ke lhůtě 15 dnů stanovené pro vyřízení odvolání v § 16 odst. 1 zákona přidávat dalších 30 dnů podle § 57 odst. 2 správního řádu, tedy chápat průběh odvolacího řízení tak, že nejprve je prvostupňovému orgánu dána třicetidenní lhůta k předložení spisu orgánu odvolacímu a tomu začíná dnem doručení tohoto spisu běžet další patnáctidenní lhůta pro rozhodnutí samotné. Takovou konstrukci dávající správnímu orgánu vlastně 45 dní pro rozhodnutí o odvolání je dle NSS nutno odmítnout, neboť jde proti smyslu zákona, který jednoznačně stanoví lhůtu patnáctidenní.

Pokud Rada odmítne vydat požadovanou informaci nebo její část (a to z důvodů uvedených a rozebraných v bodech 2 a 4 tohoto odstavce), je možno proti jejímu rozhodnutí podat odvolání podle § 16 zákona, a to ve lhůtě do 15 dnů od doručení rozhodnutí nebo od marného uplynutí lhůty pro vyřízení žádosti v případě fiktivního zamítavého rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že Rada je ústředním orgánem veřejné moci, je odvolání proti ní označováno jako rozklad, o kterém má podle § 16 odst. 5 rozhodovat předseda Rady jako vedoucí. V praxi samozřejmě nic nebrání tomu, aby také o odvolání rozhodoval v fakticky Úřad Rady a předseda Rady by toto rozhodnutí pouze podepsal. Také o odvolání lze rozhodnout formou fiktivního zamítavého rozhodnutí (nebo samozřejmě rozhodnutí vyhovujícího, kterým by patrně bylo prvostupňové zamítavé rozhodnutí zrušeno a na základě tohoto zrušení by byla samotná žádost projednána a posouzena znovu).

Proti takovému rozhodnutí může podat žadatel podle § 16 odst. 6 žalobu ve správním soudnictví. Vzhledem k tomu, že sídlem Rady je Praha, byl by věcně a místně příslušným k projednání takové žaloby Městský soud v Praze, přičemž proces projednání této žaloby by se řídil zákonem č. 150/2002 Sb., soudním řádem správním, a to jeho §§ 65 – 78. Proti rozhodnutí městského soudu by pak žadatel (nyní v pozici žalobce), nebo (v případě vyhovujícího rozsudku soudu) i Rada mohli podat prostřednictvím městského soudu kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu pro některý z důvodů obsažených v § 103 odst. 1 soudního řádu správního. Jak řízení o žalobě ve správním soudnictví, tak zvláště řízení o kasační stížnosti jsou právně poměrně náročná, v řízení o kasační stížnosti by proto Rada musela být podle § 105 soudního řádu správního zastoupena některým svým zaměstnancem s právnickým vzděláním (případně také advokátem) na základě zplnomocnění předsedou Rady. K některým povinnostem účastníků a k průběhu tohoto řízení viz např. J. Brothánková, M. Žiškova: *Soudní řád správní*, Linde, Praha 2003.

III. Právní statut Rady pro rozhlasové a televizní vysílání a jejího člena

A) Obecně k právnímu statutu Rady a člena Rady

Dle Dušana Hendrycha¹⁸ je Rada pro rozhlasové a televizní vysílání „*státní orgán nebo státní úřad, který vykonává státní správu mimo její organizační soustavu*“. Takovéto orgány v sobě spojují dva zdánlivě protikladné prvky: nezávislost a výkon státní správy. Nezávislost takového orgánu je dána tím, že tvoří organizační složku státu, je financován ze státního rozpočtu (má vlastní rozpočtovou kapitolu), ale není součástí hierarchické soustavy státní správy řízené vládou a ani není vládě či některému ministerstvu ze své činnosti odpovědný. Ve své působnosti zahrnuje funkce dozoru, rozhodovací a sankční.

Zákon o vysílání charakterizuje Radu ve svém § 4 odst. 2 jako správní úřad, který vykonává státní správu v oblasti rozhlasového a televizního vysílání a převzatého vysílání a dohlíží na zachovávání a rozvoj plurality programové nabídky a informací v oblasti rozhlasového a televizního vysílání a převzatého vysílání, dbá na jeho obsahovou nezávislost a plní další úkoly stanovené Zákonem a dalšími právními předpisy.

Základními formami činnosti Rady jsou:

- rozhodování o vzniku či zániku oprávnění vysílat,
- ukládání sankcí,
- evidenční a informační činnost,
- dozorová a monitorovací činnost,
- rozhodování o vnitřních záležitostech Rady,
- plánovací a poradní činnost,
- udělování souhlasu Českému telekomunikačnímu úřadu k vydávání povolení k provozování vysílačů v části kmitočtového spektra určené pro

¹⁸ D. Hendrych a kol.: Správní právo, Obecná část, 4 vydání, Nakladatelství C.H. Beck, Praha 2004 str. 281, 291.

rozhlasové a televizní vysílání,

- některé další činnosti související s úkoly Rady.

Rada je oprávněna vykonávat dohled nad obsahem vysílání, monitorování pořadů by se mělo uskutečňovat vždy až po jejich odvysílání. Zákaz předběžné kontroly obsahu vysílání vyplývá z ústavního zákazu cenzury (jež je typická právě předběžností kontroly) dle čl. 17 odst. 3 Listiny základních práv a svobod i Doporučení 2000 (23).

Asi nejrozsáhleji se v dosavadní české odborné literatuře zabývá postavením Rady a jejích členů Michal Bartoň ve svých odborných pracích¹⁹.

Rada je tedy na základě výše uvedeného státním orgánem, správním nebo státním úřadem, který vykonává státní správu mimo organizační soustavu vlády. Dle obsahu své činnosti je Rada mediálním regulačním orgánem. K postavení Rady dle předchozí právní úpravy se rovněž vyjadřoval R. Indruch v časopise Správní právo č. 5 z roku 1997²⁰ s tím, že uvedl, že Rada ČR pro rozhlasové a televizní vysílání nemá postavení ústředního orgánu státní správy, nýbrž postavení jiného orgánu státní správy s celorepublikovou působností.

Člen Rady je tedy představitel státní moci či státního orgánu, dle názoru Nejvyššího státního zástupce je veřejným činitelem²¹.

Člen Rady je volen do své funkce Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR, a stává se představitelem státní moci. Vhodnou povahu mandátu členů regulačních orgánů definuje Doporučení (2000) 23 tak, že členové těchto orgánů „*nebudou moci přijmout žádný mandát (pověření – mandate) ani přijímat žádné pokyny od kterékoli osoby či instituce*“. Tento požadavek nevázanosti jakýmikoli příkazy je typický pro volný (svobodný) mandát.

¹⁹ Viz např. jeho článek *Postavení a charakteristika Rady pro rozhlasové a televizní vysílání*, Správní právo 1-2/2004, str. 16 a násl. nebo jeho disertační práce na katedře ústavního práva a politologie PrF MU v Brně.

²⁰ R. Indruch: Zamyšlení nad jednou televizní licenci, Správní právo 5/1997.

²¹ Viz příloha ASPI (LIT) 24465 ze dne 14.6.2001 – Vykl. 8/2001, Postavení pracovníků veřejnoprávní institucí jako veřejných činitelů.

Zákon o vysílání tento požadavek naplňuje ve svém § 7 odst. 10, podle něhož členové Rady vykonávají své funkce osobně a pro jejich výkon nesmějí přijímat žádné pokyny a instrukce. V tomto ohledu jde o obdobu volného mandátu členů Parlamentu dle čl. 26 Ústavy. Nepřímo lze i ze Zákona o postavení Rady vyvodit požadavek nezávislosti člena Rady (viz výše cit. publ. Hendrycha a § 7 odst. 7 písm. c) Zákona). Tento aspekt volného mandátu má za cíl zajistit nezávislost členů Rady na jakýchkoli politických, ekonomických či jiných vlivech. Člen Rady tedy musí vždy rozhodovat osobně a podle svého vlastního uvážení. Proto je jedním z nezbytných předpokladů výkonu funkce člena Rady - byť v zákoně nevyslovených - profesionalita, morální integrita a odbornost²².

Co se týče postavení člena Rady z pohledu pracovního práva, ačkoli marginální rubrika u § 10 Zákona ne příliš vhodně uvozuje „*pracovněprávní vztah člena Rady*“, není vzhledem k výše uvedenému možno konstatovat, že by byl člen Rady v pracovním poměru ke státu v obvyklém smyslu tohoto spojení²³. Jedná se o správní orgán, který by měl být na státu nezávislý. Marginální rubrika spíše asi měla na mysli, že ustanovení tohoto § 10 upraví postavení člena Rady z hlediska jeho odměňování za výkon jeho činnosti. Správné označení tohoto ustanovení by mělo spíše být „*pracovní vztahy při výkonu veřejné funkce*“ popřípadě „*vztahy vyplývající z výkonu funkce člena Rady*“. Skutečnost, že se v daném případě jedná o výkon veřejné funkce, je zřejmá například z demonstrativního výčtu obsaženého v § 14 odst. 2²⁴ nařízení vlády č. 108/1994 Sb., který obsahuje jako příklad funkce, jež jsou funkcí člena Rady z pracovněprávního hlediska patrně nejbližší, jakkoli funkce člena Rady není v tomto výčtu výslovně obsažena. Na vztahy vyplývající z výkonu funkce člena Rady se tedy subsidiárně použije podle §

²² Viz cit. článek Michala Bartoně, str. 28.

²³ Podle Slovníku českého práva (Z. Madar a kol.: Slovník českého práva - II. díl, 3. vydání, Linde 2002, str. 1093 a násl.) je pracovní poměr zakládán dle § 27 a násl. zákoníku práce „*pracovněprávním vztahem, a to mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem. Zaměstnanec je vždy fyzickou osobou, zaměstnavatel může být osobou fyzickou i právnickou. Objektem pracovního poměru je osobní výkon práce určitého druhu zaměstnancem za mzdu v podřízenosti zaměstnavateli. Proto se výkon práce označuje jako práce závislá...*“

²⁴ Tyto vztahy jsou popsány pod heslem „*Pracovní vztahy při výkonu veřejné funkce*“ ve výše uvedeném Slovníku českého práva na str. 1097 a násl.

10 odst. 1 Zákona a § 2 odst. 1²⁵ zákoníku práce právě tento zákoník, avšak rozhodně člen Rady není a nemůže být zaměstnancem vykonávajícím svůj pracovní poměr v podřízenosti zaměstnavateli²⁶.

Ani dle předpisů sociálního zabezpečení nejsou členové Rady považováni za zaměstnance (§ 2 písm. h) zákona č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců²⁷, či § 5 písm. a) bod 9 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění²⁸). I s odkazem na ustanovení § 1 zákoníku práce nemůže být člen Rady v pracovněprávním vztahu, neboť takovýto vztah může vzniknout jen mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem.

B) Nezávislost člena Rady a problematika kandidatury člena Rady ve volbách

Zákon výslovně nestanoví povinnost nezávislosti členů Rady, tato však, jak bylo výše uvedeno, ze Zákona i postavení Rady jednoznačně vyplývá. Citované Doporučení (2000) 23 zdůrazňuje povinnost nezávislosti členů mediálních regulačních orgánů a stanoví, že by za účelem nezávislosti „*měla být stanovena konkrétní pravidla ohledně neslučitelnosti funkcí s cílem zabránit tomu, aby regulační orgány byly pod vlivem politické moci...*“

Konkrétně se problematikou nevolitelnosti, neslučitelnosti funkcí a případných dalších omezení občanských, podnikatelských, politických a obdobných aktivit člena Rady zabývá ustanovení § 7 Zákona, a to zejména tato ustanovení:

²⁵ „§ 2 (1) Na vztahy vyplývající z výkonu veřejné funkce se zákoník práce vztahuje, pokud to výslovně stanoví nebo pokud to stanoví zvláštní předpisy.

(2) Pokud je veřejná funkce vykonávána v pracovním poměru, řídí se tento pracovní poměr zákoníkem práce.“

²⁶ Dle Slovníku českého práva: „Výkonem veřejné funkce se rozumí například výkon povinností vyplývajících z funkce poslance Poslanecké sněmovny Parlamentu, člena zastupitelstva územního samosprávného celku a přisedícího.“

²⁷ Toto ustanovení vřazuje členy Rady právě do svého písmene h), zatímco zaměstnanci v pracovním poměru jsou zahrnuti v odlišném písmeni a).

²⁸ Zde je stanovena pro účely zdravotního pojištění fikce účasti v pracovním poměru pro některé osoby, které v pracovním poměru nejsou, včetně členů Rady.

- „odst. (4) Do funkce člena Rady nemůže být navržena a jmenována osoba, která již po dvě po sobě jdoucí funkční období, popřípadě jejich části vykonávala funkci člena Rady.
- odst. (7) Poslanecká sněmovna může navrhnout předsedovi vlády odvolání člena Rady z funkce z těchto důvodů:
 - nevykonává-li řádně svoji funkci,
 - nesplňuje-li podmínky pro výkon funkce uvedené v tomto zákoně,
 - dopustil-li se takového jednání, které zpochybňuje jeho nestrannost, nezávislost nebo nestrannost Rady.
- odst. (9) S funkcí člena Rady je neslučitelná funkce prezidenta České republiky, poslance, senátora, člena vlády, soudce, státního zástupce, člena Nejvyššího kontrolního úřadu, člena bankovní rady České národní banky, funkce člena Rady České tiskové kanceláře, člena Rady České televize, člena Rady Českého rozhlasu.
- odst. (10) Členové Rady vykonávají své funkce osobně a pro jejich výkon nesmějí přijímat žádné pokyny a instrukce.
- odst. (11) Členové Rady nesmějí zastávat funkce v politických stranách nebo hnutích a vystupovat v jejich prospěch.
- odst. (12) Členové Rady ani osoby jim blízké nesmějí zastávat ani neplacené funkce v jakýchkoliv orgánech společností, které podnikají v oblasti hromadných sdělovacích prostředků, audiovizí a reklamy. Členové Rady ani osoby jim blízké se dále nesmějí podílet na podnikání obchodních společností, které působí v oblasti hromadných sdělovacích prostředků nebo v oblasti audiovizí a reklamy, a poskytovat přímo nebo zprostředkovaně za úplatu poradenskou nebo obdobnou pomoc provozovatelům vysílání a provozovatelům převzatého vysílání.
- odst. (13) Pokud vykonávají vedle své funkce výdělečnou činnost, jsou povinni činit tak způsobem, který neohrozí řádný výkon funkce člena Rady. Členové Rady nesmějí vykonávat ani vědeckou, pedagogickou, literární, publicistickou a uměleckou činnost způsobem, jímž by mohli narušit nebo ohrozit důvěru v nezávislost a nestrannost Rady.“

K citovaným ustanovením § 7 Zákona je třeba konstatovat, že poměr mezi odstavci 9 a 11 § 7 Zákona je třeba vykládat vztahem částečné speciality a obecnosti, jakkoli tomu jejich pořadí v daném ustanovení nenapovídá. Odstavec 9 je taxativní a splnění či nesplnění zákazů v něm uvedených je objektivně posouditelné; naopak odst. 11 má funkci jakési obecnější klauzule, u níž je možné ad hoc a s jistou měrou subjektivity (na straně posuzujícího, tedy Poslanecké sněmovny) posuzovat, jestli k vystupování ve prospěch či zastávání funkcí došlo způsobem, který je s tímto ustanovením neslučitelný.

Zákon tedy nezávislost členů Rady upravuje zejména z pohledu přísných a konkrétních pravidel inkompability tak, že s funkcí člena Rady je neslučitelná funkce prezidenta ČR, poslance, senátora, člena vlády, soudce, státního zástupce, člena NKÚ, člena bankovní rady ČNB, funkce člena Rady České tiskové kanceláře, člena Rady České televize, člena Rady Českého rozhlasu. Osoba zastávající některý z uvedených postů tedy nemůže být do funkce jmenována, pokud k danému okamžiku nepozbude své původní funkce (tj. např. za situace, kdy by se vznikem funkce člena Rady byl automaticky spojen zánik funkce neslučitelné). Tento případ automatického zániku nastává u poslanců a senátorů, kdy čl. 22 odst. 2 Ústavy stanoví, že *„dnem, kdy se poslanec nebo senátor ujal neslučitelné funkce zaniká jeho mandát“*. V případě ostatních uvedených funkcí Ústava automaticky zánik funkce získáním neslučitelné nezakotvuje. V prováděcích zákonech však lze najít tento způsob zániku funkce u státních zástupců, kdy podle § 21 odst. 1 písm. e) zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů, *„funkce státního zástupce zaniká dnem k němuž státnímu zástupci vznikla funkce ve veřejné správě.“*

Poněkud jiná je situace, kdy člen Rady získá některou z uvedených neslučitelných funkcí. Tuto situaci zákon o vysílání nijak výslovně neřeší a se získáním neslučitelné funkce nespojuje automaticky zánik funkce člena Rady. Potom by bylo na místě užít ustanovení § 7 odst. 7 písm. b) Zákona hovořící o tom, že Poslanecká sněmovna může navrhnout předsedovi vlády

odvolání člena Rady z funkce z důvodu, že nesplňuje podmínky pro výkon funkce uvedené v Zákoně. Jako podmínku pro výkon funkce je třeba chápat též to, že člen Rady nezastává neslučitelnou funkci. Neslučitelnost funkcí je rovněž zakotvena v případě člena Rady na straně jedné a funkcionáře politické strany na straně druhé. Šlo by tedy o situaci obdobnou té, jaká byla výše naznačena. Zákon nezakazuje členům Rady členství v politických stranách, pouze zastávání funkcí v těchto stranách.

Zatímco uvedené požadavky na neslučitelnost funkcí jsou charakteru objektivního a formálního a neměly by tedy nastat pochybnosti o tom, zda je v konkrétním případě neslučitelnost dána, v případě dalšího požadavku týkajícího se výše uvedeného „zabránění vlivu politické moci“, mohou být již kritéria značně subjektivní a proměnlivá. Podle Zákona totiž členové Rady nesmějí též vystupovat ve prospěch politických stran nebo hnutí. Pojem „vystupovat“ přitom nelze chápat pouze jako veřejné vystupování, nýbrž jako jakékoli jednání, které by mohlo příslušné straně či hnutí přinést prospěch v souvislosti s rozhlasovým a televizním vysíláním.

Konstatovat však v konkrétním případě takového porušení zákona ze strany člena Rady je dosti komplikované, neboť každý člověk (tedy i člen Rady) má jisté světonázorové či politické přesvědčení, které se předpokladatelně bude více či méně blížit politickému zaměření některé politické strany či hnutí. Nesporně nepřípustné jistě je vyjadřování otevřené podpory určitému politickému subjektu či propagace tohoto subjektu, ostatní související otázky si ovšem zasluhují hlubší rozbor.

Nezávislost a nestrannost členů Rady ať již ve vztahu k politickým subjektům, jiným názorovým skupinám či subjektům ekonomickým, bude vždy v první řadě věcí osobních a morálních kvalit člena Rady a obecné úrovně politické kultury, nikoli zákonného zákazu, který svou obecností a z povahy věci danou vágností může působit spíše jako určitý apel na členy Rady, než reálně verifikovatelná povinnost, přestože povinnost takové verifikace zákon uvaluje na konkrétní orgán, a sice na Poslaneckou

sněmovnu jako vrcholně politický orgán, která je jediným kontrolorem a orgánem případně sankcionujícím porušení tohoto „apelu“.

V případě působení ve prospěch politických stran i nezávislosti na subjektech politických a ekonomických je nejpodstatnější osobní posouzení konkrétního případu dotčeným členem Rady s důrazem na potřebnou zdrženlivost člena Rady při jednání, které by navenek mohlo vzbuzovat dojem narušení nestranného či nezávislého působení Rady. Obdobně je třeba postupovat i v otázkách podjatosti člena Rady jako důvodu pro jeho vyloučení z rozhodování věci.

V konečném důsledku bude tedy jednání člena Rady v uvedených souvislostech hodnotit Poslanecká sněmovna, neboť ta má podle § 7 odst. 7 Zákona právo navrhnout předsedovi vlády odvolání člena Rady z funkce z důvodu, že se dopustil takového jednání, které zpochybňuje jeho nestrannost, nezávislost nebo nestrannost Rady a také proto, že nevykonává svou funkci řádně.

Vymezení důvodů odvolání člena Rady spočívajících v jednání, které zpochybňuje nestrannost či nezávislost člena Rady nebo nestrannost Rady, je poměrně široké a interpretačně nejednoznačné – skýtá politikům v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR možnost přezkoumávat jednání členů Rady z pohledu jeho vnějšího působení na občany, resp. na politiky samotné. Zde tedy není hodnocen jen řádný způsob výkonu funkce, nýbrž i jednání, které s výkonem funkce nemusí souviset, ale může mít dopad na to, jak je veřejností nezávislost a nestrannost dané osoby, popř. nestrannost celé Rady, vnímána. Vždy bude věcí úvahy Poslanecké sněmovny, které jednání člena Rady překročí onu hranici, kdy již nepůjde o legitimní realizaci svobody projevu, aktivního volebního práva či svobody umělecké tvorby konkrétního člena Rady, nýbrž dojde k porušení Zákona zejména v ustanoveních týkajících se střetu zájmů a veřejného vystupování členů Rady.

Pro členy Rady tak vyplývají podle našeho názoru z výše řečeného následující závěry:

- Neslučitelnost (inkompatibilita) je dána pouze u funkcí vyjmenovaných v odst. 9, nemůže tedy dojít k souběžnému výkonu funkce člena Rady a funkcí v tomto odstavci uvedených, procesní postup zamezující tomu, aby k takové souběžnosti došlo, je pak uveden v odst. 7.
- Nevolitelnost (ineligibilita), tedy faktický zákaz kandidovat do jakékoli veřejné funkce v zákoně stanovena vůbec není a domníváme se, že člen Rady může obecně kandidovat na jakoukoliv funkci, včetně funkcí vyjmenovaných v odst. 9. Pokud by zákonodárce chtěl zakotvit pro tyto funkce, nebo některé z nich, nikoli pouze neslučitelnost, ale nevolitelnost, jako zákaz (a tedy zásah do pasivního volebního práva, popřípadě práva vykonávat nevolené veřejné funkce) silnější intenzity, jistě by to do zákona výslovně uvedl.
- Při výkonu funkcí neuvedených v odst. 9, při kandidování do funkcí v tomto odstavci uvedených i neuvedených, i při jakékoli jiné veřejné činnosti je pouze volnost projevů a prostředků, které může člen Rady využívat, omezena odstavcem 11, potažmo i odstavcem 10. Při výkonu funkcí neuvedených v odst. 9 a při kandidování do veškerých veřejných funkcí by si tedy měl dát kandidát zejména pozor na výroky vyjadřující jeho loajalitu ke straně („Strana je pro mne vším...naplňování jejího programu je mým hlavním rozhodovacím vodítkem, jak ostatně prokazují i ve své funkci člena Rady“) či zpochybňující jeho objektivitu jako člena Rady (vystupování v diskuzích kandidátů pouze na jedné televizi, vystupování na televizi, jež se nezdá být zcela indiferentní k některým politickým stranám atd.). Lze si samozřejmě představit i situaci, za níž je samotná kandidatura nevhodná (kandidatura v senátních volbách proti zvláště známé osobě některé televize, kandidatura na prvním místě kandidátky v parlamentních volbách apod.). Posouzení vhodnosti je tedy spíše na členu Rady a ve svém

důsledku na Poslanecké sněmovně; z hlediska nevolitelnosti a neslučitelnosti nad rámec odstavce 9 tedy není výstupem zákaz, ale opatrnost a uměřenost.

- Ještě intenzivnější, než výše uvedená, by samozřejmě měla být omezení vlastním svědomím členů Rady, jakkoliv z pohledu některých odborníků to poněkud splývá.
- Při úvahách, zda může být člen Rady komunálním zastupitelem či v komunálních volbách kandidovat, je zajisté dosti podstatná i skutečnost, že Poslanecká sněmovna tuto skutečnost aprobovala tím, že komunální zastupitele do Rady zvolila.

Závěrem je tedy možno k otázce kandidatury člena Rady ve volbách konstatovat, že neslučitelnými jsou pouze funkce v Zákoně taxativně vyjmenované; kandidování do jakýchkoli funkcí není vůbec Zákonem omezeno; ovšem při kandidování stejně jako při výkonu jakékoli funkce či činnosti musí člen Rady jednat tak, aby neuvedl v pochybnost vlastní nezávislost ve vztahu k výkonu funkce člena Rady; nastání takové skutečnosti posoudí závazně Poslanecká sněmovna.

C) Materiální zabezpečení činnosti člena Rady

Dosavadní praxe, hospodárnost i ekonomická výhodnost dle informací poskytnutých Radou vede k tomu, že není výhodné, aby každý člen Rady měl kancelář v sídle Rady a vykonával tam každodenně svou činnost. Toto také není žádoucí s ohledem na Doporučení 1147 (1991), dle kterého by měly být v Radě zastoupeny relevantní regionální, politické, sociální a kulturní proudy. Člen Rady by si měl v návaznosti na toto doporučení zachovávat svou regionální, sociální a kulturní příslušnost, k čemuž by případné přestěhování do Prahy a opuštění dosavadního místa pobytu rozhodně nepřispělo.

Z výše uvedených důvodů se doposud vyvinula praxe, že člen Rady provádí svou činnost v místě svého trvalého bydliště či dosavadního pobytu, např.

přípravu svých stanovisek pro jednání Rady, monitorování vysílání a to včetně jeho dopadu na svůj region. V sídle Rady pak zejména probíhá příprava jednání Rady a jednání Rady. Z uvedených důvodů pak je doposud postupováno tak, že pracovní pomůcky členovi Rady zajišťuje Úřad Rady, členovi Rady jsou hrazeny přiměřené náklady spojené s výkonem jeho funkce a náklady na ubytování při činnosti ve prospěch Rady mimo jeho trvalé bydliště. Členovi Rady jsou hrazeny cestovní náhrady jako by místem jeho výkonu práce bylo jeho trvalé bydliště či jím určené místo.

Pokud má nadále takováto praxe pokračovat, bylo by nejlepší tyto skutečnosti zapracovat do právních předpisů (zákona o vysílání či zákona o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců), prozatím je nutno tento postup zakotvit minimálně v dokumentech Rady, tedy ve Statutu či Jednacím řádu.

Doporučujeme, a do obou těchto dokumentů (viz čl. 4 navrhovaného Statutu Rady) jsme se také pokusili navrhnout, např. takovouto úpravu:

„Člen Rady je pro řádný výkon své činnosti oprávněn používat pracovní pomůcky, které mu zajistí Úřad Rady, má nárok na úhradu přiměřených nákladů spojených s výkonem své funkce a má nárok na ubytování při činnosti ve prospěch Rady mimo své trvalé bydliště.

Pro cestovní náhrady členů Rady se přiměřeně použije zákon o cestovních náhradách. Za místo výkonu práce se pro tyto účely považuje trvalé bydliště člena Rady, neurčí-li člen Rady místo výkonu své činnosti jinak.“

Taková úprava sice nemá přímou podporu v zákoně, avšak zejména pokud by byla odůvodněna ekonomickými argumenty, tedy skutečností, že postup dle tohoto ustanovení je pro státní rozpočet méně zatěžující, než kdyby musely být pro všechny členy Rady zajišťovány vyhovující pracovní podmínky v sídle Rady, neměl by být problematizován příslušnými kontrolními orgány. Dále je takováto úprava odůvodněna tím, že členové

Rady by měli prezentovat i jednotlivé regiony, sociální a kulturní komunity, s nimiž by měli být ve stálém aktivním spojení.

IV. Jednání jménem Rady pro rozhlasové a televizní vysílání navenek

Zákon stanoví v ustanovení § 9 odst. 2, že jménem Rady jedná její předseda, v případě, kdy předseda nevykonává svou funkci (§ 9 odst. 3 a 4 Zákona), jej zastupuje jím pověřený místopředseda Rady.

Zákon počítá s tím, že je možné poměrně variabilně upravit zastupování předsedy v jednacím řádu Rady (§ 8 odst. 4 Zákona).

Na základě dosavadní praxe a aktuálních potřeb a požadavků navrhujeme např. takovouto úpravu do jednacího řádu:

„Článek 3

Jednání Rady navenek

1. Ve věcech zákona o vysílání rozhoduje Rada, nestanoví-li zákon jinak. Ve věcech vyplývajících z jiných právních předpisů rozhoduje Rada, pokud si to vyhradí, jinak rozhoduje předseda Rady. Správní rozhodnutí dle zákona o vysílání vydává zásadně Rada jako celek.

2. Jménem Rady jedná předseda, který zároveň řídí její činnost. V odůvodněných případech (např. rozhodnutí o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí správního soudu, jímž bylo zrušeno nebo změněno rozhodnutí Rady) je předseda Rady či jím zmocněný člena Rady oprávněn sám rozhodnout o dalším postupu (např. podat kasační stížnost) s tím, že o dalším postupu v této věci rozhodne nejbližší příští zasedání Rady.

3. Pro jednání jménem Rady ve správním řízení, včetně podepisování správních rozhodnutí, může předseda Rady zmocnit k zastupování Rady

kteréhokoliv místopředsedu Rady.

4. Po dobu, kdy předseda nevykonává funkci z důvodů uvedených v ustanovení § 9 odst. 3 a 4 zákona o vysílání, jej zastupuje jím pověřený místopředseda.

5. Pro zastupování Rady v soukromoprávních vztazích může předseda zmocnit kteréhokoliv člena Rady, zaměstnance Úřadu Rady nebo další osoby.

Varianty čl. 3 bod 6:

Varianta A čl. 3 bod 6 :

6. Schválením svého rozpočtu Rada přenáší na Úřad Rady právo nakládání s rozpočtovými prostředky Rady až do výše schválených položek rozpočtu. Předseda Rady stanoví dále Úřadu Rady výši limitu pro jednorázové nakládání s rozpočtovými prostředky, jakož i pro přijetí smluvních závazků předpokládajících plnění z rozpočtových prostředků Rady. Jednorázovým nakládáním s finančními prostředky se rozumí součet všech vynaložených prostředků či vzniklých závazků v jednom kalendářním roce vůči jednomu subjektu. V případě překročení stanoveného limitu je třeba k řádnému provedení dispozice, aby konkrétní rozhodnutí o dispozici s finančními prostředky, objednávku či smlouvu spolupodepsal předseda Rady.

Varianta B čl. 3 bod 6:

6. Schválením svého rozpočtu Rada přenáší na Úřad Rady právo nakládání s rozpočtovými prostředky Rady až do výše schválených položek rozpočtu. Rada stanoví dále Úřadu Rady výši limitu pro jednorázové nakládání s rozpočtovými prostředky, jakož i pro přijetí smluvních závazků předpokládajících plnění z rozpočtových prostředků Rady. Jednorázovým nakládáním s finančními prostředky se rozumí součet všech vynaložených prostředků či vzniklých závazků v jednom kalendářním roce vůči jednomu subjektu. V případě překročení stanoveného limitu je třeba k řádnému provedení dispozice, aby

konkrétní rozhodnutí o dispozici s finančními prostředky, objednávku či smlouvu spolupodepsal předseda Rady.

7. Vedoucí Úřadu Rady a jeho zástupce jsou zmocněni k zastupování Rady při plnění úkolů souvisejících s odborným, organizačním a technickým zabezpečením činnosti Rady, nestanoví-li tento Jednací řád, rozhodnutí Rady či jejího předsedy jinak. Při takovémto zastupování je vedoucí Úřadu Rady nebo jeho zástupce povinen spravovat finanční prostředky s péčí řádného hospodáře, dbát zabezpečení fungování Rady jako správního orgánu a chránit dobrou pověst Rady.“

V. Úřad Rady pro rozhlasové a televizní vysílání

Zákon stanoví, že je Úřad Rady orgánem Rady, jehož činnost je hrazena z rozpočtu Rady. Úřad Rady zajišťuje úkoly spojené s odborným, organizačním a technickým zabezpečením činnosti Rady. Vedoucího Úřadu Rady jmenuje a odvolává Rada, vedoucí Úřadu Rady je podřízen předsedovi Rady (§ 11 odst. 2 a 3 Zákona). Zákon počítá s tím, že podrobnosti fungování Úřadu Rady budou upraveny v Jednacím řádu Rady a pak zejména v organizačním řádu Úřadu Rady, který vydává Rada (§ 5 písm. 1) Zákona). Organizační řád by měl upřesnit organizaci Úřadu, ale i způsob komunikace mezi Radou a zaměstnanci Úřadu. Je však zřejmé, že pokyny Úřadu dává Rada, předseda, místopředsedové i každý jednotlivý člen Rady. Každý člen Rady se dle svého uvážení může obrátit na jakéhokoli zaměstnance Úřadu s žádostí o poskytnutí součinnosti v přiměřeném rozsahu a s přihlédnutím k jeho pracovnímu vytížení.

V návaznosti na dosavadní praxi a nejasnosti fungování Rady a Úřadu Rady je třeba zdůraznit, že Úřad Rady je jakýmsi servisním orgánem, zabezpečujícím činnost Rady jako státního orgánu, jehož zásadním účelem a

cílem je umožnit co nejlepší a nejefektivnější činnost Rady jako správního úřadu a státního orgánu²⁹.

Vedoucí Úřadu Rady rozhodně není oprávněn provádět žádné úkony za Radu jako správní úřad, odpovídá pouze za technické, odborné a organizační zabezpečení činnosti Rady.

Zaměstnanci Úřadu Rady jsou zaměstnanci ve smyslu zákoníku práce a služebního zákona³⁰. Jejich zaměstnavatelem je Rada a Úřad Rady pak je z pohledu zákoníku práce organizační jednotkou zaměstnavatele³¹. Rada vykonává vůči zaměstnancům zařazeným v rámci Úřadu Rady své zaměstnavatelské pravomoci prostřednictvím Úřadu. Ustanovení Zákona, že vedoucí Úřadu Rady přijímá ostatní zaměstnance Úřadu do pracovního poměru, opět není příliš šťastně formulováno, avšak je možno je vyložit popsáním způsobem. Opět je třeba upozornit, že zaměstnanci Úřadu vykonávají svou práci pro Radu zejména s cílem zabezpečovat činnost Rady jako správního úřadu a státního orgánu.

Vedoucí Úřadu Rady by např. mohl, bude-li k tomu zmocněn předsedou Rady, nejraději na základě zmocnění Jednacím řádem, uzavírat smlouvy spojené s organizačním a technickým zabezpečením činnosti Rady (nákup kancelářských potřeb, uzavírání např. nájemních smluv či smluv o dílo, pokud o přestěhování či objednání nábytku obecně rozhodne Rada a předseda Rady). Vedoucí Úřadu nemůže provádět žádné veřejnoprávní úkony ve správním řízení, jeho oprávnění by měla být směřována pouze do soukromoprávní oblasti. I v této oblasti by však měl vedoucí Úřadu podléhat rozhodnutí Rady a jejího předsedy.

²⁹ K tomu ostatně směřuje i článek 6 návrhu Statutu Rady.

³⁰ Zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech

³¹ Viz § 8 odst. 2 zákoníku práce.

Na základě výše uvedeného a s přihlédnutím k stávající praxi i potřebám Rady doporučujeme následující úpravu ustanovení o Úřadu Rady do Statutu Rady.

„Úřad Rady

1. *Cílem a účelem fungování Úřadu Rady je umožnit co nejefektivnější činnost Rady.*
2. *Veškerý majetek Rady, s nímž hospodaří Úřad Rady, se přednostně použije pro účely činnosti Rady.*
3. *Úřad Rady je povinen sledovat právní předpisy, které se mohou dotýkat činnosti Rady a v přiměřeném rozsahu a včas o nich informovat předsedu a místopředsedy, případně ostatní členy Rady. Úřad musí vynaložit veškeré úsilí k dodržování všech právních předpisů v činnosti Rady a Úřadu Rady.*
4. *Úřad Rady je garantem věcné, právní i formální správnosti všech jím zpracovávaných dokumentů Rady. U ostatních dokumentů je Úřad Rady povinen upozornit Radu na jejich případnou právní, formální či věcnou nesprávnost.*
5. *Úřad Rady uchovává unesení Rady po dobu 25 let.*
6. *Úřad Rady sleduje vývoj v oblasti vysílání, informuje o něm Radu a navrhuje odpovídající opatření.*
7. *Úřad Rady zajišťuje členům Rady informace potřebné pro výkon jejich funkce, a to odpovídajícím způsobem a včas.*

Varianty čl. 4 bod 8:

Varianta A čl. 4 bod 8:

8. Pracovníci zařazení v Úřadu Rady jsou v pracovněprávním vztahu k Radě a jsou státními zaměstnanci podle zvláštního předpisu. Do pracovního poměru je přijímá vedoucí Úřadu Rady po předchozím schválení předsedou Rady.

Varianta B čl. 4 bod 8:

8. Pracovníci zařazení v Úřadu Rady jsou v pracovněprávním vztahu k Radě a jsou státními zaměstnanci podle zvláštního předpisu. Do pracovního poměru je přijímá vedoucí Úřadu Rady po předchozím schválení Radou.

Varianta C čl. 4 bod 8:

8. Pracovníci zařazení v Úřadu Rady jsou v pracovněprávním vztahu k Radě a jsou státními zaměstnanci podle zvláštního předpisu. Do pracovního poměru je přijímá vedoucí Úřadu Rady po předchozím představení Radě.

9. Interního auditora přijímá do pracovního poměru vedoucí Úřadu Rady na návrh předsedy Rady. Interní auditor dbá na správnost a účelnost hospodaření s prostředky státního rozpočtu a o výsledcích své činnosti informuje předsedu Rady a Radu.“

V Brně červenec, srpen 2004

JUDr. Kateřina Šimáčková, Mgr. Pavel Molek